

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ECONOMIA** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 350-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2024

Núm. 27

Presidència **del Sr. Sergio Rodríguez i Farré**

Sessió celebrada dia 24 d'octubre de 2024

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 6522/24**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a la nova Llei de Seguretat Social per a advocats o missers, metges, arquitectes i resta de professionals liberals. . . . . [332](#)
- 2) **RGE núm. 7022/24**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a la implantació de canals de venda directa de productes del sector primari de les Illes Balears. . . . . [336](#)
-

EL SR. PRESIDENT:

Bon dia, senyores i senyors diputats, començam la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. CURTO I ALEMANY:

Sí, president, Anabel Curto substitueix Jacobo Varela.

LA SRA. TORRENT I PALLICER:

President, Maite Torrent substitueix Pedro Álvarez.

EL SR. PRESIDENT:

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 6522 i 7022/24.

1) Proposició no de llei RGE núm. 6522/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a la nova Llei de Seguretat Social per a advocats o missers, metges, arquitectes i resta de professionals liberals.

Començam pel debat de la Proposició no de llei RGE núm. 6522/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a la nova Llei de Seguretat Social per a advocats o missers, metges, arquitectes i resta de professionals liberals. Per la seva defensa per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. López, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. LÓPEZ I RAVANALS:

Muchas gracias, presidente. Esta proposición no de ley es un acto de justicia para miles de profesionales que durante décadas han contribuido al desarrollo económico y social de nuestro país y, en particular, de nuestras islas Baleares. Me refiero a los abogados, arquitectos, médicos e ingenieros, entre otros profesionales liberales, quienes se enfrentan a una situación de desigualdad y precariedad que debemos resolver.

A día de hoy, más de 450.000 personas de estos profesionales cotizan en sus mutualidades, una alternativa histórica al régimen especial de trabajadores autónomos, el RETA. Estas mutualidades surgieron hace décadas, en tiempos en los que el acceso a la Seguridad Social pública les estaba vetado. Un ejemplo es la Hermandad nacional de arquitectos, fundada en 1944, y la Mutualidad de abogacía en 1948. Son ejemplos de sistemas que, desde entonces, han garantizado a estos profesionales una cobertura económica en jubilación, salud y ahorro. Sin embargo, en 1996 se dio un cambio significativo. A partir de esta fecha, los profesionales pudieron optar a inscribirse en el RETA, pero aquellos que se habían afiliado previamente a sus mutualidades quedaron en una situación de grave desventaja.

Han pasado casi treinta años desde entonces y hoy estos profesionales, después de haber cotizado toda una vida, ven peligrar su derecho a una jubilación digna con la nueva Ley General de Seguridad Social que entrará en vigor en el 2027. Con esta ley se eliminara la opción de los motores para los

nuevos colegiados, dejando a los antiguos en una posición especialmente vulnerable.

La proposición no de ley que presentamos tiene dos objetivos claros y fundamentales: instar al Gobierno a reconocer el derecho de los profesionales que estaban afiliados a mutualidades antes de 1996 a recibir una pensión digna, independientemente de su transición al RETA. Estos trabajadores, que han contribuido al sistema durante décadas, no pueden ser relegados ni dejados en una situación de precariedad.

Exigir que el Gobierno establezca medidas de transición y compensación es el segundo punto, para que todos estos profesionales afectados por el cambio en los regímenes de Seguridad Social, el impacto del cambio de sistema tenga el efecto mínimo sobre las pensiones y ayudas que percibirán. Los profesionales que cotizaban antes de 1996 lo hacían con la convicción de que, al llegar a la edad de jubilación, sus mutualidades les garantizarían una cobertura justa. Estos trabajadores no deben ser perjudicados por un cambio legislativo que afecta gravemente a sus expectativas de vida.

La PNL que hoy defendemos busca corregir esta injusticia histórica y poner en pie de igualdad a este colectivo con el resto de trabajadores españoles en cuanto a su jubilación. Hablamos de profesionales que han desarrollado su actividad profesional contribuyendo al progreso de nuestras islas y de España: abogados, médicos, arquitectos e ingenieros, personas que han aportado su conocimiento, su esfuerzo, día tras día, a la construcción de nuestra sociedad. No podemos permitir que ahora, tras toda una vida laboral, se enfrenten a una jubilación precaria e indigna.

Esta PNL contempla corregir un agravio que 450.000 profesionales liberales pueden padecer. Busca realmente una igualdad y una equidad entre colectivos. No es una PNL que tenga ningún matiz político, es una PNL que lo que tiene es un matiz social. Por eso, agradeceríamos a los distintos grupos profesionales tener su apoyo para poder seguir con el instar al Gobierno de España y que de esta manera podamos poner una solución para resolver este posible agravio que estos colectivos pueden sufrir por un cambio legislativo no buscado por ellos, frente al cual, siendo un colectivo minoritario por ser 450.000 personas, tienen muy poca fuerza social. Por eso, agradeceríamos muchísimo que todos los grupos es sensibilizarse en y ayudar a que esta PNL pudiese salir adelante.

Muchísimas gracias, presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. López. El Grup Parlamentari Socialista ha presentat les esmenes RGE núm. 14652 i 14653/24. Per a la seva defensa té la paraula el Sr. Marco Antonio Guerrero, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. GUERRERO I MORENO:

Gracias, presidente. Buenos días, señoras y señores diputados. Sr. López, evidentemente que tienen cariz político.

La han presentado en todos los parlamentos autonómicos, en el Congreso, una PNL, una proposición en este sentido, en la mayoría de parlamentos autonómicos y en el Congreso, claro que tiene, y es una situación que ustedes no han solucionado mientras han gobernado y han gobernado unos cuantos años en La Moncloa, posterior al año 1995, por aclarar esta situación.

Avui el tema que ens ocupa és un col·lectiu, com molt bé deia el Sr. López, de professionals col·legiats, sobretot mutualistes de l'advocacia i procuradors, que han vist que, després de diferents canvis en el sistema de pensions al llarg dels anys, han quedat en una mena de llimbs, com molt bé deia vostè, entre la seva mutualitat i el règim públic de la Seguretat Social, el RETA. Durant anys va existir una incompatibilitat entre cobrament de la pensió pública de jubilació i l'exercici d'una activitat, però l'aprovació de la Llei d'ordenació i aprovació d'assegurances privades l'any 1995, el novembre de l'any 1995 permetia als professionals col·legiats compaginar ambdues situacions, sempre que cotitzassin en un sistema privat de protecció, és a dir, en una modalitat de previsió social.

Durant molts d'anys hem escoltat la dreta advertir-nos que el sistema públic de pensions no era sostenible, que la demografia ens portava a un carreró sense sortida, sense pensions. I és també just en aquest context que s'entén que molts de professionals, i aquests col·lectius en concret, cercassin alternatives a aquest sistema públic de pensions i varen veure el sistema de mutualitats com una opció que, malgrat la seva mancança, semblava més fiable en aquell moment.

Tornem a recordar que no podem oblidar que fins a l'any 1995, com els deia, aquests professionals no tenien la possibilitat incorporar-se al RETA, i era obligatori a més estar afiliat a una mutualitat, una condició que va crear un desequilibri clar respecte dels altres sectors professionals. Per tant, havien de triar continuar a la mutualitat o, en cas de passar-se al règim d'autònoms, perdre tot el que havien acumulat fins aquell moment. Molts d'ells varen decidir, amb raó segurament, no llançar per la borda anys de contribució i van continuar amb la mutualitat, tot i que els ha deixat ara en una situació prou complexa.

La realitat, però, és que hi havia una altra opció també, que era finançar com toca el sistema públic de pensions, i el que ha fet sempre el Partit Socialista, justament això, incrementar els ingressos per garantir la sostenibilitat del sistema, ho hem fet mitjançant mesures com el mecanisme d'equitat intergeneracional o la jubilació demorada o, més recentment i molt més important, garantir que les pensions es revalorin cada any, com a mínim, conforme amb l'IPC, per cert, amb la negativa del Partit Popular.

Actualment, com deia el Sr. López, són uns 450.000 professionals que es troben fermats a un sistema que no els permet moure's cap al RETA amb totes les garanties, professionals que s'han enfrontat a una situació durant anys, que han hagut de continuar treballant sense la protecció que ofereix el sistema públic. De fet, no és fins a l'any 2011 que aquests professionals no podien gaudir del sistema sanitari a través del sistema públic de salut, va ser, una vegada més, una

modificació aprovada per un govern socialista, que va permetre que tots els espanyols residents al territori tinguessin assistència sanitària. Així, doncs, fa dècades que aquest col·lectiu està subjecte a unes condicions poc equitatives.

Fa dos anys també va tenir aquest col·lectiu un altre avanç, una altra vegada, amb una llei aprovada per un govern socialista, la Llei 14/2022, incorporà una disposició que declarava inhàbils els dies 24 i 6 de gener, aquesta mesura era un petit triomf que han lluitat durant molts d'anys, perquè aquest col·lectiu no podia gaudir ni de les vacances nadalenques sense aquest canvi legislatiu. Per tant, ho torn a reiterar, amb el Govern d'Espanya ha millorat la condició d'aquest col·lectiu any rere any.

Respecte de la proposta que presenta el Sr. López, en nom del Partit Popular, hem presentat dues esmenes que van en la línia del que ja ha anunciat la ministra d'Inclusió, que està en diferents (...) que ja que ja es fa, de fet, el Govern d'Espanya ja ha anunciat que es reconeixerà als mutualistes anteriors a l'any 1995, com ja s'ha dit, en diverses vegades aquí no varen poder triar que es troben en una situació de més dificultat, per optar per la reconversió del capital acumulat a la mutualitat en períodes cotitzats de la base mínima del RETA, i aquest capital seria transferit a la Tresoreria General de la Seguretat Social.

Així, doncs, les propostes que presentam com a substitució d'esmenes responen a una realitat, a quelcom que ja fa el Govern d'Espanya i són més realistes, en aquest sentit, que el que ens presenta la proposta del Sr. López.

La primera, pas a explicar una mica..., no tenc massa temps, parlaré de les dues esmenes: la primera esmena va en la línia del que es fa, i ja ha anunciat el Govern d'Espanya, que és impulsar mesures específiques respecte de determinats col·lectius, com ara els mutualistes, per tal d'optar a la conversió del capital acumulat en períodes cotitzats de la base mínima del RETA.

A la segona esmena proposam instar el Govern d'Espanya que, a l'àmbit de protecció de les mutualitats de previsió social de l'alternativa del règim de la Seguretat Social, adopti mesures necessàries per millorar les prestacions dels mutualistes i procedir a les reformes legals necessàries.

Per tant, amb aquestes esmenes, cerquem millorar la protecció social d'un col·lectiu sovint desatès i assegurar que ningú no quedi enrere en el seu dret a una pensió digna en un sistema.

Esperarem a saber què dirà el Partit Popular en el sentit de la nostra esmena, per anunciar el nostre vot.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Guerrero. En el turno de fijación de posiciones, por parte del Grupo Parlamentario MÉS per Mallorca, tiene la palabra el Sr. Rosa, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sr. President. I gràcies, Sr. López, per la seva proposició no de llei. La situació que viuen les mutualitats amb les professions liberals és una situació que avui, per desgràcia, ha persistit a altres mutualitats, que sí que s'havien integrat al règim comú de la Seguretat Social, vull dir, el Sr. López no ho ha dit, no és que no és que nasquessin com a sistemes alternatius a la Seguretat Social, sinó que són previs a la Seguretat Social, i que, part dels conflictes que tenim a dia d'avui, com ha exposat el Sr. López, és que a un moment donat no s'integren dins la Seguretat Social i que, per tant, el que seria lògic és que tenguéssim una caixa comuna de la Seguretat Social que permetés l'equitat de tots els treballadors, una vegada arriben a l'alta de la jubilació, per a uns treballadors, com puguin ser aquestes professions liberals, no necessàriament es garanteix.

A mi de totes formes em sorprèn el plantejament que fa el Sr. López, venint del Partit Popular, em sorprèn particularment perquè, tradicionalment, el Partit Popular no ha defensat un model de cotitzacions intergeneracional, sinó que ha centrat la seva crítica en el sistema de pensions lloant el sistema de capitalització individuals, que és bàsicament el sistema de la mutualitat d'advocats. Per tant, a mi em sorprèn, em sorprèn que un partit que, tradicionalment, ha defensat que cadascú es pagui allò seu i, en particular, que les pensions es paguin amb les cotitzacions individuals, ara digui que no, que hi ha gent que no cotitza suficient, entre d'altres coses perquè entres a la pàgina web de la mutualitat i t'ofereixen cotitzacions a partir de 65 euros al mes, que és directament per sota del que es paga per qualsevol cotització de la Seguretat Social, siguis autònom o siguis treballador per compte d'altri, i, és clar, doncs, certament, els números no surten.

I és vera que hi ha gent que està atrapada en aquest llimbs entre dos móns i, òbviament, com ha succeït amb tota la resta de sistemes de provisió que existien, alternatius a la Seguretat Social, i que s'han integrat al sistema públic, s'han de crear passarel·les, com ja va passar amb els mossens, com ja va passar amb altres professions fa dècades, s'han de crear passarel·les per evitar que la gent, quan arribi a l'edat de jubilació, que no pugui seguir fent feina, per evitar que siguin pobres i que no puguin arribar a final de mes, que no puguin pagar els aliments, que no puguin fer front a les despeses.

Per tant, jo assumec que s'han de crear passarel·les, efectivament. Ara bé, jo, Sr. López, crec que aquesta és una proposta política, Sr. López-, és una proposta política perquè plantejar que l'Estat ha de garantir que la gent no passi gana i pugui pagar les seves factures és una proposta política. De la mateixa manera que vostès s'oposen que pugin els sous dels treballadors que no arriben a finals de mes o s'oposen que l'Estat intervengui per regular els lloguers perquè puguin arribar els treballadors a finals de mes, i, en canvi, sí que ens diuen que els treballadors de professionals liberals han de poder tenir pensions. Bé, perfecte, però és una proposta política i es debat a un parlament, entre altres coses, perquè és una proposta política.

Perquè si fos una proposta social, o caritativa, com ha vingut a dir vostè, primer l'hagués presentada a la Comissió

d'Afers Socials, entenc, vull dir, però no és una proposta caritativa, és una proposta de com articular una transició en un sistema de provisió social en el qual hi ha un llimbs on hi ha determinada gent que fa 28 anys no es va poder acollir a un esquema d'autònoms. I això és una proposta política, i no passa res; és a dir, la política no és una cosa negativa, és la gestió del bé comú. Per tant, no ens hem d'amagar, tots fem política tan bé com podem tots i uns amb unes intencionalitats i uns amb unes altres, però no vol dir que no ens puguem posar d'acord, Sr. López, ni vol dir que sigui una cosa negativa, una cosa dolenta, vol dir, simplement, és la gestió de la polis i en aquest cas no és la polis, és la Seguretat Social.

Però, bé, dit això, jo agrairia que acceptàs les esmenes del Sr. Guerrero, entre altres coses perquè aporten claredat, perquè els seus punts, amb els quals podria estar-hi d'acord conceptualment, crec que són molt ambigus, i que una qüestió tan clara com què passa amb els doblers que han capitalitzar aquestes persones a la seva mútua, si s'ha de transferir o no a la Seguretat Social, em sembla que és una cosa suficientment clara que li aporta el Sr. Guerrero amb l'esmena al punt 1, i crec que és una cosa que a mi em determina el sentit del vot, si els doblers que la gent ha cotitzat individualment passen a la Seguretat Social o no.

I ho deix aquí i, en funció del que faci, doncs votaré en conseqüència.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rosa. Pel Grup Parlamentari MÉS té la paraula el Sr. Castells, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sr. President. I gràcies, Sr. López Ravanals, per la seva proposta. Jo crec que la seva argumentació, no tant la que vostè ha escrit aquí, sinó la que ens ha exposat avui de forma verbal, parteix d'una premissa que és falsa, perquè vostè, quan ha fet aquesta defensa, ha dit: són persones que han treballat, que han aixecat el país, etc., totalment d'acord, i diu que *han contribuïdo al sistema*. Aquesta premissa és falsa.

Ho dic perquè, vegem, per no fer bonisme, posem les bases correctes conceptualment, del que discutim, aquí el problema és que no han contribuït al sistema, o han contribuït amb unes quantitats ridícules. Perquè, és clar, les pensions de jubilació són pensions contributives -bé, després hi ha les no contributives-, però les dels professionals són contributives, i és un sistema que, com molt bé han recordat els portaveus que m'han precedit, des de la dreta es fa especial èmfasi en això: escolti, vostè cobra a l'hora de jubilar-se en funció del que ha cotitzat durant tota la seva vida laboral.

I aquí tenim el problema, el problema, que és una altra de les incorreccions que jo crec que inclou la seva PNL, jo crec que el que perjudica a aquest col·lectiu no són els canvis legislatius, el que perjudica a aquest col·lectiu és que han cotitzat molt poc, han cotitzat molt poc, perquè, fins i tot quan hi havia la possibilitat d'optar per un sistema o per un altre,

home!, la mútua, 60 euros al mes, el RETA, 300 euros al mes, i continuaven tributant a la mútua 60 euros al mes.

És clar, la situació és injusta, a la qual s'ha arribat, però jo crec que la solució és contradictòria amb el discurs que el PP habitualment té en aquests temes, que és una mica ser molt crític amb el papà Estat. Ahir mateix, a la compareixença de la consellera de Presidència sobre la torrentada, ella va utilitzar aquestes expressions, el Sr. Rodríguez, que avui ens presideix, utilitzava aquest argument: home, és clar, és que vostès sempre apel·len al papà Estat! I la responsabilitat individual? És clar, és que, vegem, parlem de professionals altament qualificats, especialment els del nostre ram, el dels advocats, que ningú no ven duros a 4 pessetes, suposo que no es pensàvem que pagarien 60 euros cada mes i que després tendrien una pensió contributiva de 2.500 euros al mes, m'imagino que no s'ho pensaven.

Llavors, és clar, sempre afavorint la responsabilitat personal, afavorint les pensions privades, clar, i ara ens porta aquesta PNL que, d'alguna manera, és una esmena a la totalitat del discurs que habitualment el PP fa en aquest tema. De manera que vostè acaba la seva exposició en defensa de la igualtat *entre colectivos*. Igualtat, quina igualtat? Vostè el que proposa és que els que han cotitzat menys rebin la mateixa pensió que els que han cotitzat molt. Home, això no és igualtat, això serà, potser serà just, serà equitatiu, potser serà... beneficència, però no és igualtat, no és igualtat.

Perquè, és clar, fixi's, hi ha un amic meu que potser (...) una mica, que era molt crític amb allò que deia la *Plataforma de afectados por la hipoteca*, i ell deia: escolti, no, això és incorrecte -deia aquest amic meu-, la hipoteca no és una catàstrofe natural, no hi ha afectats per la hipoteca, com hi ha afectats per catàstrofes naturals -deia aquest amic meu. Què volia dir? Una mica el discurs que també feia la dreta, que, escolti, si la gent ha contractat hipoteques en unes condicions absolutament arriscades, escolti, després, com es diu en castellà: *que cada palo aguante su vela*. Jo no els vaig sentir a vostès que demanessin que el papà Estat vingués a pagar les hipoteques d'aquesta gent que s'havia endeutat per sobre de les seves possibilitats.

Doncs vostè aquí ve, vostè defensa l'Associació dels afectats per la mútua, no? Llavors, vostès estan en contra de coses com la Renda Social Garantida, perquè és una "pagueta", i ara, en canvi, -i que és una "pagueta" que afavoreix la vagància- i ara, en canvi, estan a favor que l'Estat, entre tots, entre tots els que hem cotitzat, amb una pensió contributiva, haguem de cotitzar menys.

No estic en contra del plantejament que vostè ens fa, però crec que hem de posar els punts sobre les is.

Jo crec que la solució que aporten les esmenes que ha presentat el Sr. Guerrero, del PSOE, estan molt bé i permeten atendre el que el pla que vostè ens planteja, que és molt meritori, que ens obliga a plantejar, perquè és un problema posar les coses en el seu punt. És a dir, tots els que han cotitzat abans del 1996, que tots aquests patrimonis es transfereixin a la Seguretat Social i que es comptabilitzi tota aquesta gent com si haguessin contribuït al mínim del RETA, que és el que fan

molts d'autònoms, que cotitzen el mínim, que deuen pensar: bé, quan se m'acosti la jubilació ja cotitzaré més, però, no, cotitzen el mínim. Fixi's que és beneficiós per a aquests professionals, perquè la contribució de la mútua era molt inferior al mínim del RETA, i aquí, en, canvi, bé, normalment sí; miri, normalment si, i si no era així, encara més al meu favor, perquè vol dir que la gent era conscient que havia de contribuir més per poder tenir una pensió més alta.

En qualsevol cas, el problema és produeix sobretot amb els que van cotitzar poc. Llavors, jo crec que la solució que aporten les esmenes del PSOE donen resposta a la problemàtica que vostè ens exposa i, a la vegada són rigoroses, i no ens permeten fer un discurs "bonista" que el papà Estat pagui o es responsabilitzi d'elements que són bàsicament de responsabilitat personal.

Per tot això, acab immediatament, Sr. President, nosaltres, si no accepta les esmenes, ens abstindrem. Si les accepta, hi votarem a favor.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Castells. Procede ahora la suspensión por un tiempo máximo de diez minutos, por lo cual pregunto al grupo proponente si quiere la suspensión. No, podemos continuar. En todo caso, pues el grupo proponente tiene la palabra por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. LÓPEZ I RAVANALS:

Gracias, presidente. Jo aquí vull fer un parell de matisos que crec que són importants. A la Germandat d'Arquitectes pagaven segons els visats de feina que tenien, és a dir, *mucho ganas, mucho aportas*, és a dir, tenia un sistema solidari. També passa açò a una escola d'enginyers: hi havia dins les mutualitats sistemes pels quals *papá Estado* ara vull anar allà. Si *papá Estado* no hagués interferit en què la gent està obligada a anar-se'n al sistema general i deixar la mútua, la solidaritat i la piràmide dins de les mútues hagués seguit.

Quan tu deixes les contribucions i dius *a partir de hoy tal*, el que fas és descapitalitzar la mútua i la rebentes des de dins, amb molt bones paraules i això, però la rebentes. Per açò mateix si *papá Estado tal*, si *papá Estado se hubiese mantenido con las manos fuera del dinero*, igual aquestes mútues funcionarien, o igual no, però no puc acceptar que aquí es digui d'aquesta manera *papá Estado*, perquè em sembla una frivolitat i no tenir en compte com ha anat.

Quant a les esmenes, per aquest mateix tema que present, que hi ha distintes aportacions, des del Partit Popular el que pensam és que s'ha de negociar i mirar els casos per les aportacions, el que no es pot fer és una taula rasa i *a todo el mundo suprimimos*, perquè hi ha gent que ha fet una aportació molt alta, i això, i no li pots dir: bé, vostè ha fet una aportació a la mútua, sí, però aquests doblers han estat allà, se n'ha beneficiat una gran col·lectivitat que l'Estat no ha hagut de beneficiar perquè pagava la mútua; vostè ara es queda amb 900 euros, i el que no ha fet res també es queda amb 900 euros, i

això. És a dir, seria totalment injust i seria un greuge dins del mateix col·lectiu.

Nosaltres, per açò, no acceptam les esmenes, és a dir, *cuidado*, a mi em satisfà molt que tots, amb una perspectiva diferent de com tancar-ho, però tots som conscients que aquí hi ha un problema, hi ha un problema que *papá Estado ha puesto las manos de una manera torpe y rápida*, que entre tots ara *tenemos que ayudar a papá Estado* a arreglar-ho.

I per a mi no és un tema... tant si *papá Estado sí* que *lo conviertes en político*, jo no havia volgut parlar d'aquests temes perquè crec que no aporten res i jo deia que no és un tema polític, per a mi, amb l'efecte..., és clar que ho duim aquí, per açò estam en política, però açò ja ho entenem tots, sinó perquè la finalitat és posar un problema que pot du problemes socials a famílies, col·lectius, i això.

Per açò mateix, que és un tema polític *por qué viene al Parlamento* i perquè volem això i perquè una ministra té... absolutament sí, açò és de *Perogrullo*, però jo, si vostè (...) quan diu: no és un tema polític; em referesc que jo no l'enfoc *ni a azul, ni a rojo, ni a verde, ni a amarillo*, jo l'enfoc com, escolta, açò és un tema social i m'és igual el color que tenguí.

I, Sr. Guerrero, si vostè s'hi fixa, la meua PNL, és a dir, no sabia que s'havien presentat PNL, però no té res a veure, estic segur, amb les que s'han presentat, perquè almenys el redactat i tot, vull dir açò, però ho dic per seguir ratificant allò de *político*, que no, ja és un tema, a més, avui ho heu comentat, va sortir d'un grup d'amics, un tema social i vaig pensar: ostres, és un greuge comparatiu, això pot crear problemes, *pues oye, Jordi, llévalo*.

I si m'haguessin dit que l'havia de dur al tema de benestar o això, l'hagués dut allà, vull dir, era un tema... açò.

Aleshores, per consegüent, no podrem acceptar les esmenes.

I, bé, i segueix dient el mateix, per a mi és un tema social, és un tema que hem de fer d'una manera molt asèptica i molt responsable, trobar un problema que ha creat la mateixa administració, perquè les mútues per elles mateixes sobreviuen.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. López. Ha acabado el debate, pasamos a votar la Proposición no de ley RGE núm. 6522/24, si és que soy capaz de que esto funcione. Votamos.

LA SRA. SECRETÀRIA:

7 vots a favor, 6 abstencions.

EL SR. PRESIDENT:

En consecuencia, queda aprobada la Proposición no de ley RGE núm. 6552/24, en relació amb la nova Llei de Seguretat

Social per a missers, metges, arquitectes i altres professionals liberals.

2. Proposició no de llei RGE núm. 7022/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a la implantació de canals de venda directa de productes del sector primari de les Illes Balears.

A continuació passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 7022/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a la implantació de canals de venda directa de productes del sector primari de les Illes Balears. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Malena Riudavets, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Bon dia. Gràcies, president. La nostra proposta és per a la implantació de canals de venda directa de productes del sector primari a les Illes Balears, perquè la venda directa és molt més que una simple forma de vendre productes, és una manera de reforçar el vincle entre els nostres productors i els consumidors, i ajuda a mantenir vives les nostres explotacions agràries i ramaderes, que són una part essencial de la nostra economia i del nostre paisatge.

La Llei agrària de 2019 defineix la venda directa com a una activitat prioritària dins el sector agrari. En el seu article 5, la venda directa es regula com l'acte de vendre sense intermediaris els productes obtinguts a partir de l'activitat agrària. A més, en el títol VII s'estableix que aquesta activitat s'ha de dur a terme a mercats municipals, a elements de la mateixa explotació o a altres espais no comercials permanents, i es garanteix que la venda directa s'ha de fer amb productes de la mateixa plantació, contribuint així a l'economia local i a la sobirania alimentària.

El Decret 43/2015 ja regulava la venda directa a les Illes Balears i permetia als productors vendre els seus productes en àmbits diversos, com explotacions agràries, mercats municipals i espais temporals. Posteriorment, la resolució de 2020 va establir l'ús d'un logotip específic de venda directa per garantir la traçabilitat i la seguretat alimentària. I ara, recentment, l'1 d'agost de 2024 el Govern va aprovar una modificació d'aquests logotips per adaptar-los a les demandes del sector.

Moltes mesures i molt bones, però consideram que es podrien fer més accions per abordar els reptes que afronta el sector primari actualment.

Per açò proposam quioscs i mercats de productors s'espais públics, la venda directa ha de sortir del camp i arribar als espais on la gent passa el dia a dia, com són mercats, parcs i places. D'aquesta manera, tothom tindrà accés fàcil als productes locals.

També proposam ajudes per cobrir el cost logístic que açò duria. Sabem que per a molt petits productors gestionar la venda directa implica una despesa addicional. Per açò és essencial que el Govern posi en marxa ajudes que cobreixin aquests costos i permetin que la venda directa sigui accessible a tots els productors.

A més, proposam un programa de formació per ajudar els productors a complir amb les normatives sanitàries i de traçabilitat, així com millorar les seves estratègies de venda. La venda directa ha de ser una opció rendible i segura per a ells.

I, en el darrer punt, la promoció i la sensibilització per als consumidors, perquè aquests coneguin els avantatges d'adquirir productes de proximitat més frescs, més sostenibles i que ajuden a mantenir viva la nostra economia local. Per açò, proposam una campanya institucional que visibilitzi aquesta opció de compra i que doni suport a la ciutadania en el consum responsable.

Amb aquesta proposta, el que pretenem és contribuir a reforçar el nostre sector primari i a garantir que els productes locals arribin directament a la gent. És una manera de fer que el nostre camp sigui més competitiu i que el nostre territori es mantengui viu.

Per açò, demanam el suport a aquesta iniciativa, que pensam que serà beneficiosa tant per als productors com per als consumidors i el medi ambient.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Riudavets. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Rosa, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sr. President. Moltíssimes gràcies, Sra. Riudavets, per la seva proposta. Aquest jo crec que és un tema en el qual fàcilment ens podem posar d'acord i que ens posem d'acord crec que... això no fa manco polític, Sr. López.

Crec que, efectivament, hi ha un marge important per abaratar l'accés a l'alimentació saludable als consumidors i per millorar la renda disponible de la pagesia i d'aquelles persones que es dediquen a produir aliments. I la venda directa és una de les vies principalment per millorar aquest marge d'ingressos per part de la pagesia.

Nosaltres, de fet, estam tan convençuts que aquesta és una de les vies, que vàrem impulsar -com deia la Sra. Riudavets- un logotip unificat de venda directa i, a més a més, vàrem proposar, durant la tramitació dels pressuposts generals de la comunitat autònoma per a l'any 2024, dues esmenes en aquesta línia, una de 500.000 euros que, per desgràcia, va ser rebutjada i que anava en la línia que comentava la Sra. Riudavets, que és la creació de mercats pagesos en entorns urbans, de forma anàloga al que fan altres territoris com la ciutat de València on, amb molt d'èxit, varen saber dur la pagesia a la societat i millorar també l'accés de tots aquests productes als compradors finals, per tant, millorant també la renda disponible tant dels pagesos com de la ciutadania que al final acaba pagant manco per uns aliments. Aquesta esmena, per desgràcia, es va rebutjar, eren 500.000 euros d'ajudes precisament per a aquesta qüestió i, per desgràcia, el Partit Popular no va tenir a bé incorporar-la.

Però sí que se'n va incorporar una altra que a dia d'avui no tenim cap tipus de notícia que s'hagi dut a terme, que era una esmena d'1 milió d'euros que es va aprovar, precisament, per millorar els canals de venda directa. La darrera vegada que vàrem demanar per aquesta qüestió, no sé massa bé per què no va ser el conseller d'Agricultura qui ens va contestar a la pregunta, sinó que va ser el conseller d'Empresa qui ens va donar la resposta que estaven estudiant com articular aquesta qüestió. Jo entenc que ho estiguin estudiant perquè normalment aquestes qüestions es duen des d'Agricultura i no des d'Empresa, però bé, si hi ha una reconfiguració interna del Govern, mentre les coses surtin, entenc que és potestat de la presidenta distribuir les competències.

Sigui com sigui, nosaltres, Sra. Riudavets, li donarem suport i seguirem proposant esmenes als pressuposts en aquesta línia, perquè som conscients que és una de les vies per millorar la qualitat de vida dels nostres pagesos, per millorar l'accés dels ciutadans als productes i també per guanyar en sobirania alimentària, perquè moltes vegades la dificultat que tenen els pagesos per continuar subsistint és, entre altres coses, el poc marge de preus i, per tant, la possibilitat de col·locar-los directament al mercat afavoreix la seva supervivència.

Acab amb això. Esperam que es pugui acceptar aquesta proposició no de llei, perquè crec que és un tema que ens incumbeix a tots i que ens permetria, crec, posar-nos d'acord entre tots en una qüestió que és fàcilment assumible.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rosa. Per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr. Castells, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sra. Riudavets, per aquesta proposició no de llei amb la qual, com bé ja es pot imaginar, hi estam totalment a favor. Crec que, en general, hi ha una valoració positiva de la implantació progressiva de la venda directa. Jo crec que vostè aquí el que proposa és que això es reforci, perquè podríem pensar, bé, si tothom hi està a favor tal vegada no fa falta una PNL, però jo crec que vostè el que vol és anar una passa més enllà i no només... doncs que es toleri, d'alguna manera, sinó que es reforci, no sigui residual i sigui un canal de distribució genuí de les nostres illes, perquè és un dels elements que realment pot garantir una certa viabilitat al sector primari de les nostres illes.

Per tant, totalment a favor, encara que en nombres absoluts potser la importància sigui petita, fer tots els vots i tots els esforços perquè aquesta importància cada vegada sigui major, no?

Jo només afegiré a la defensa que vostè ha fet de la proposició no de llei, amb la qual estic totalment d'acord, parlem de la importància que açò té des del punt de vista econòmic, des del punt de vista ecològic, des del punt de vista de la diversificació econòmica, jo hi afegiria, tot i que està implícit en el que vostè diu, des del punt de vista de la salut,

no? És a dir, el fet de poder consumir uns productes de proximitat, uns productes que tenen un circuit de comercialització curt i, per tant, ens estalvien molts d'altres elements com embolcalls, com conservants, com... una gestió correcta, no?, de..., ara em surt aquest lema en castellà, deu ser d'algun anunci...

(Algunes rialles)

...diu "*Del huerto a su mesa*", és a dir, òbviament... òbviament és un element que garanteix un producte de més qualitat, un producte més fresc i que el fet de no passar per intermediaris estalvia el rebuig, el malbaratament.

Per tant, vaja,..., només volia afegir aquest petit punt a tot el que vostè ha dit per justificar el nostre suport total i, per tant, el vot a favor a la seva proposició.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Castells. Per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Malena Riudavets, per un temps màxim... Ai, perdó!, sí, sí, sí... *tienes toda la razón, Salomé...*

(Rialles de l'intervinent i algunes rialles)

...es como una obsesión... Perdó, per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Cabrera, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Cap problema, Sr. President, som aquí. Valoram molt positivament també, des del Grup Parlamentari Popular, aquesta iniciativa que presenta el Grup Socialista, per tal de promoure aquesta implantació de canals de venda directa de productes del sector primari, hi estam d'acord, és de sentit comú. Coincideix en gran mesura amb les actuacions que s'han pres i es prenen per part del Govern del Partit Popular i amb les anunciades o previstes. Per tant, hi donarem suport -hi donarem suport-, simplement faré una petita explicació de vot.

També volíem fer un comentari respecte de la seva aportació en l'exposició de motius ... ens volem sumar a aquest reconeixement a tots els productors i resta d'actors participants en el subministrament d'aliments que durant la pandèmia varen mantenir aquesta fortalesa de la cadena alimentària en aquells moments tan complicats que no sabien com... i com de greu seria tot. Crec que és important.

Per altra banda, a les darreres dècades s'han produït canvis de tendències en els sistemes de comercialització amb apropament de productors i consumidors, s'han reforçat les cadenes curtes de subministrament alimentari, entre elles la venda directa, i s'han reduït participants i s'ha cercat major qualitat dels productes, més sans i frescos -com es deia ara per part d'alguns portaveus-, productes de temporada, aconseguir, a més, aquesta reducció de les emissions per la proximitat, la reducció dels preus de compra per menys participants i major rendibilitat per als productors.

Efectivament -com ha dit la Sra. Riudavets-, es va crear aquest logotip identificador que s'ha vist modificat, que també n'ha fet el comentari, també a demanda del sector perquè sembla ser que es volien sentir més identificats amb aquest logotip, amb aquesta bona idea, però que, bé, necessitaven que s'afinés un poc. De fet, està previst renovar tots els logotips ja instal·lats als productors, instal·lar els nous dins 2024.

Per tant, com deim, coincidim que és necessari potenciar i promoure la comercialització directa agrària, donar un valor afegit als productes del sector primari, ramaders i agricultors i -com s'ha dit- escurçar aquesta distància.

Simplement, al punt 1 li faríem una petita transacció *in voce*, molt, molt, molt senzilla, si ens l'accepta bé i si no, hi votarem a favor, simplement, al final del redactat afegir "d'acord amb el sector", perquè entenem que és evident, és obvi, però, bé, pensam que arrodoneix un poquet aquesta idea comuna que tenim tots.

Quant al punt 2, també hi faríem un vot favorable perquè entenem que ja..., bé, està previst en el 2025 hi ha una partida de 200.000 euros de fons Next Generation per fer accions de promoció específica sobre la venda directa i també hi ha una línia en aquest sentit prevista en la PEPAC actual que s'ha de treure el més prest possible, segurament abans de final d'any.

Quant al punt 3, impulsar un programa d'assessorament i formació als productors respecte de la venda directa, com segurament ja saben, el FOGAIBA treu línies d'ajudes cada any, no és una cosa d'enguany, de cada any, la d'enguany està a punt de publicar-se per tal que les organitzacions, associacions, cooperatives agràries, puguin organitzar, precisament, aquests cursos amb aquest suport. Per tant, entenem que aquest punt, si el podem circumscriure a aquesta... a aquest fet, i si no també, entenem que és molt positiu i hi votariem també a favor.

I respecte del punt 4, idò, és clar, és evident que tanca el cercle de tots els punts que hem votat favorablement abans, el fet de la difusió i les campanyes i...fer tot el que es pugui per tal de promoure aquesta modalitat.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Cabrera. Ara sí, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Malena Riudavets, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Gràcies, president. En primer lloc, donar les gràcies a tots els grups parlamentaris i... Bé, jo crec que és un bé per al sector i per al consumidors.

Com comentàvem, moltes coses ja es fan, és fer més, es posar-li... donar-li més importància, com comentava el Sr. Castells, com comentaven tots, no? Per exemple, teníem una dada que és que la venda directa a Europa està molt més consolidada, per exemple, a Grècia el 25% de les vendes

agràries es fan d'aquesta manera i a Espanya només és un 0,1%. Açò demostra que tenim molt de recorregut i molta feina per fer i a Balears..., idò, podríem ser un exemple en aquest sentit.

És cert el que comentàvem que hi ha un mapa molt ben fet a la pàgina de la conselleria on poden veure tots els llocs i totes les explotacions agràries on venen aquests productes de venda diària amb aquests nous logotips que, a més, estan identificats amb el producte, abans eren més generals i ara estan identificats amb el producte que vénen; però, és clar, hi ha gent major o nosaltres mateixos que diem, “no em desplaçaré fins a Lluçmajor per anar a comprar... formatge o el que sigui”, i aquesta seria la manera de apropar-los al consumidor i poder tenir accés a aquests productes de proximitat.

Així que moltes gràcies a tots.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Riudavets. Jo li demanaria si accepta l'esmena *in voce* i també demanaria si qualche portaveu s'oposa a aquesta esmena. No.

Idò passarem a votar el text amb la incorporació de l'esmena *in voce* del Partit Popular. Votam.

Aprovada per unanimitat.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 7022/24, relativa a la implantació de canals de venda directa de productes del sector primari de les Illes Balears.

I sense més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
